

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 187/2016-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. marca 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAK], zastúpeného advokátom JUDr. Ľubošom Petrovským, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cb 161/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAK] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. februára 2016 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAK] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cb 161/2012.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, sťažovateľ v právnom postavení navrhovateľa v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 9 Cb 161/2012 bol od augusta 2012 účastníkom konania o zaplatenie sumy 40 000 eur s príslušenstvom.

Ako ďalej sťažovateľ uvádza, „... *prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo až dňa 16.09.2013 po viac ako roku od podania návrhu a bolo odročené na neurčito.*

Od tohto pojednávania súd vo veci vôbec nekonal, pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 09.04.2014 považujem za neúčelné, pretože už v žalobe bolo navrhnuté vykonanie dôkazu ustanovením znalca, ktorý by vypracoval znalecký posudok. Toto pojednávanie bolo zbytočné, neprinieslo žiaden posun vo veci.

Podaním dňa 05.02.2014 som súdu oznámil, že dňa 30. decembra 2013 schválilo obecné zastupiteľstvo žalovanej v bode tri predaj budovy [REDAKOVANÉ] za účelom prestavby na byty. Z uznesenia vyplýva, že bude pravdepodobne uskutočnená prestavba [REDAKOVANÉ] na byty, zrejme aj búracie práce. Žiadal som preto súd aby vo veci konal a ustanovil znalca z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností, odvetvie odhad hodnoty stavebných prác, za účelom ohodnotenia ceny mnou na budovu vynaložených nákladov, ako aj určenia hodnoty o ktorú sa zvýšila cena nehnuteľnosti.

Až dňa 06.06.2014 súd nariadil mnou navrhované znalecké dokazovanie. Znalkyňa súdu vrátila spis dňa 19.01.2015 bez vypracovania znaleckého posudku s odôvodnením, že na otázky nevie odpovedať, pretože budova je v rekonštrukcii.

Až ustanovenie znalca dňa 06.06.2014 je možné považovať za prvý účelný úkon súdu v tejto veci, pretože všetky predchádzajúce úkony súdu nijak nemohli prispieť k posunu, resp. rozhodnutiu vo veci.

Vzhľadom na vyjadrenie znalkyne som dňa 05.06.2015 navrhol ustanovenie iného znalca z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností, odvetvie odhad hodnoty stavebných prác, nakoľko podľa mojich vedomostí je možné na základe dôkazov v spise odpovedať na otázky položené znalcovi.

Napriek tomuto môjmu návrhu súd vytýčil termín pojednávania na deň 07.10.2015, ktoré som žiadal odročiť s ohľadom na môj návrh na ustanovenie iného znalca a zásadu hospodárnosti. O tejto doby je súd nečinný.“

3. S ohľadom na uvedené sťažovateľ konštatuje, že od podania žaloby na okresnom súde uplynuli už temer 4 roky a vo veci dosiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté. Zároveň sa

domnieva, že samotná dĺžka súdneho konania presahuje akékoľvek ponímanie štandardnej dĺžky konania a prieťahy v súdnom konaní vzhľadom na predmet súdneho sporu (sumu 40 000 eur, pozn.) v ňom vyvolávajú stav neistoty, bezprávia, nervozity, nespravodlivosti a frustrácie, v dôsledku čoho si uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10 000 eur.

V prílohe podanej sťažnosti sťažovateľ ústavnému súdu zároveň predkladá sťažnosť na prieťahy v konaní zo 6. júna 2015 adresovanú predsedníčke okresného súdu, ako i jej odpoveď listom z 26. júna 2015, v rámci ktorej predsedníčka okresného súdu s poukazom na vyjadrenie zákonnej sudkyne zosumarizovala priebeh konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 9 Cb 161/2012 od podania žalobného návrhu a zároveň konštatovala, že *„... súd vo veci konal, pričom dĺžka medzi jednotlivými úkonmi zodpovedá zaťaženosti sudcov a ostatných zamestnancov Okresného súdu Liptovský Mikuláš. Podľa rozvrhu práce vybavuje zákonná sudkyňa obchodnú agendu, agendu maloletých detí, väzobné pohotovosti, pričom agenda maloletých detí a väzobných vecí sú agendami, ktoré majú zo zákona prednosť vo vybavovaní. ...*

Nakoľko sa však jedná o vec, kde konanie trvá viac rokov, budem do budúcnosti sledovať plynulosť tohto konania.“

4. V závere sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vydal tento nález:

„1./ Základné právo sťažovateľa, právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, zaručené ustanovením článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, bolo v konaní vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš sp. zn. 9 Cb 161/2012 porušené.

2./ Okresnému súdu Liptovský Mikuláš prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cb 161/2012 konal bez zbytočných prieťahov.

3./ Ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10 000 eur, ktoré je Okresný súd Liptovský Mikuláš povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4./ Okresný súd Liptovský Mikuláš je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov.

Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieskumov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie

tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných priet'ahoch (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

9. Podstatou s'ťažnosti a predmetom konania pred ústavným súdom je nárok s'ťažovateľa na ochranu pred postupom okresného súdu, ktorým malo byť porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

10. Ústavný súd sa osobitne zameril na preskúmanie opodstatnenosti s'ťažnosti s'ťažovateľa, keďže pri s'ťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy odmieta s'ťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak „vzhl'adom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných priet'ahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v s'ťažnosti s'ťažovateľa nepreukázali v čase podania s'ťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola s'ťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, I. ÚS 38/04, III. ÚS 199/02, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05).

11. Vychádzajúc z doterajšej stabilnej judikatúry ústavného súdu, je potrebné poukázať na to, že v prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými výraznými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. III. ÚS 59/05, IV. ÚS 221/05).

12. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti (bod 2), ako i z obsahu odpovede predsedníčky okresného súdu z 26. júna 2015 na sťažnosť sťažovateľa na prieťahy v konaní tvoriacu prílohu podanej ústavnej sťažnosti (bod 3) ústavný súd vyhodnotil, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 9 Cb 161/2012 dosiaľ nedošlo k takej intenzite zásahu do práv sťažovateľa, ktorá by zodpovedala ústavno-relevantnému porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Podľa názoru ústavného súdu nemožno na základe skutočností uvedených v sťažnosti považovať postup okresného súdu za taký, ktorý by toho času bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v konaní v zmysle citovaného článku ústavy.

13. Na základe uvedeného a vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 9 Cb 161/2012 (t. j. 3 roky a 7 mesiacov) ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Doterajší priebeh konania pred označeným súdom bol i napriek možnosti efektívnejšieho a koncentrovanejšieho konania zo strany okresného súdu bez významnejších prieťahov, a preto nezakladal reálnu možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. V kontexte podanej sťažnosti ústavný súd v závere zdôrazňuje, že ojedinelé prieťahy okresného súdu v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cb 161/2012 nedosiahli ústavnú intenzitu.

Až prípadná pokračujúca nečinnosť okresného súdu v pre sťažovateľa existenčne významnej veci by eventuálne mohla spôsobiť porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čo však ústavný súd v súčasnom období nemôže posúdiť.

14. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

15. Ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci v závere zdôrazňuje, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným priet'ahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

16. Ústavný súd v závere poznamenáva, že v zmysle ustanovenia § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde sa k návrhu na začatie konania musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Ústavný súd v zhode so svojou skoršou judikatúrou považuje za potrebné zdôrazniť, že zmyslom inštitútu splnomocnenia je, že sa udeľuje inej osobe v rozsahu vymedzenom splnomocniteľom, pričom splnomocniteľ uvedeným úkonom dáva tretím osobám najavo, v akom rozsahu ho splnomocnená osoba zastupuje.

Splnomocnenie doručené sťažovateľom spolu s ústavnou sťažnosťou vykazovalo vadu neurčitosti, pretože v ňom nebolo vymedzené, akej veci sa (v konaní pred ústavným súdom) týka. Ústavný súd však vzhľadom na iný dôvod odmietnutia sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil pri svojom ďalšom postupe od odstraňovania tohto nedostatku náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. marca 2016